

OB NOVIH DOGOVORIH MED OBEMA DEŽELAMA

Vzhodna Nemčija v sovjetskih načrtih

Obisk naše partijske in
vladne delegacije Sovjetski
zvezi izprizpuje novo, višjo
etapo vzajemnega sodelovanja
in prijateljstva, je izjavil
predsednik vlade Nemške
demokracije, republike
Grotewohl na mitingu, ki so
ga priredili v Berlinu ob po-
vratku delegacije iz Mo-
skve.

Kljub temu, da je pred-
sednik vlade — kakor je si-
cer razvidno tudi iz zelo ob-
širnega komuniciranja, ki so
ga podpisali v Moskvi — v
svojem govoru govoril več o
političnem, kot o gospodars-
kem aspektu obiska, ven-
dar te besede, pa tudi po-
vrtni pogled na podpisane
dokumente in govore, ki so
jih imeli ob priliki bivanja
delegacije v Moskvi, dok-
azuje, da so glavni predmet
moskovskih razgovorov bila
vprašanja nadaljnjega so-
delovanja in vsklajevanja
gospodarskih načrtov med
Nemško demokratično re-
publiko in Sovjetsko zvezo.
To dejstvo nedvoumno po-
trjuje tudi sestav delegaci-
je Nemške demokratične re-
publike same, v kateri so
bili mnogi visoki gospodarski
funkcionarji in strokovnjaki.
Zaradi tega se mne-
nja, da je tisti del poročila
in izjav udeležencev na teh
razgovorih, ki se nanašajo
na vprašanje Nemčije in za-
padnega Berlina, kakor tudi
na druga politična vpra-
šanja, katerim so dali v
tem poročilu največ prostora
prav v trenutku, ko je
zavezniki konferenca, mini-
strov zunanjih zadev začel
na prekinila stališča, kot bi-
stveni značaj razgovorov, ki
so jih imeli ob priliki tega
obiska.

Nemška demokratična re-
publika, ki je danes v in-
dustrijskem pogledu na petem
mestu v Evropi in na os-
mem mestu v svetu, zadobi-
va vedno večji pomen kot
gospodarski činitelj v go-
spodarskih načrtih dežel tak-
ko imenovanega socialistične-
ga tabora. Se več: brez
vsakršnega dvoma je moč
reči, da ta dežela igra takoj
za Sovjetsko zvezo eno naj-
važnejših vlog v razvoju
teh dežel in da je moč za-
budeti se v večji meri raču-
nati na njen delež na go-
spodarskem področju. Zla-
sti je treba poudariti po-
men, ki ga ima Nemška de-
mokratična republika v raz-
voju najmočnejše industrijske
sile tega tabora — So-
vjetske zveze same — s ka-
tero je najtesneje povezana
z gospodarskimi in drugimi
pogodbami, hkrati pa je tu-
di njen glavni dobavitelj
surovin in življenjskih po-
treščin, po drugi strani pa
kupec gotovih izdelkov.

Od celotne blagovne iz-
menjave s tujino, ki je leta
1958 znašala okrog 4 mil-
jarde dolarjev, je na vzhod-
ne dežele odpadlo okrog 74
odstotkov, ali nekaj manj
kot tri milijarde dolarjev;
pretežni del blagovne izme-
njave s temi deželami pa
pada na Sovjetsko zvezo.
Po sklenjenih dogovorih bi
morala trgovinska izmenja-
va med SZ in Nemško de-
mokratično republiko znaša-
ti v letošnjem letu nad 7

milijard rubljev (to je o-
krog tretjine celotne blagov-
ne izmenjave SZ s tujino),
okrog 1750 milijonov
dolarjev. Glavne doba-
ve za SZ obsegajo najrazno-
vrstnejše proizvodnje indu-
strije, začeni od posamez-
nih strojev, kompletnih to-
varn, naprav precizne me-
hanike in fine optike, do
najraznovrstnejših proizvo-
dov blaga za široko potroš-
njo.

Nemška demokratična re-
publika ima poseben pomen
za razvoj kemične industri-
je SZ tako kar zadeva stro-
je kakor tudi dobavo gotov-
in in polfinalnih izdelkov.
V poročilu samem se zlasti
poudarja pomen kemične
industrije, kjer je treba
sprejeti vrsto ukrepov za
tesno sodelovanje, da bi se
omogočilo povečanje proiz-
vodnje dobrin, potrebnih za
narodne obeh dežel. Da bi
razumeli pomen te ugotovit-
ve, je treba upoštevati in-
vesticijske napore Nemške
demokratične republike za
dvig nove kemične industri-
je in rekonstrukcije obstoje-
čih zmogljivosti te industrijske
sektorje. Z dograditvijo za-
četih objektov, ki bodo pre-
delovali črni premog in s
preusmeritvijo nekaterih o-
troških kemične industrije
za predelovanje nafte bo
Nemška demokratična re-
publika v še večji meri raz-
vila to industrijsko vejo. Z
namenom, da bi zadovoljili
potrebe tovrstne kemične
industrije, je v načrtu iz-
gradnja rafinadna Sovjetska
zveza — NDR, ki bi moral bi-
ti zgrajen do leta 1965. Ta-
krat bodo dobave nafte iz
Sovjetske zveze znašale let-
no okrog 5 milijonov ton.

V poročilu je poleg tega
govorila tudi o sodelovanju
na drugih področjih go-
spodarstva, znanosti in kulture.
Poudarja se, da je treba
skleniti nove gospodarske
in trgovinske sporazume z
veljavnostjo do leta 1965, t. j.
do zaključka sedemletnega
gospodarskih načrtov, ki sta
jih sprejeli obe deželi: in
sicer Sovjetska zveza z ge-
siom, da doseže in preseže
ZDA v proizvodnji na pre-
bivalca. Vzhodna Nemčija
pa z geslom, da doseže in
preseže Zahodno Nemčijo.

Pri tem je moč poudariti
nekatera dejstva, ki so ta-
ko rekoč otipljiva. Predvsem
je tu dejstvo, da pomen
Nemške demokratične re-
publike med deželami tako
imenovanega socialističnega
tabora vedno bolj narasta
in da ta dežela igra vedno
večjo vlogo industrijske ba-
ze za nadaljnji razvoj teh
dežel; drugo, da se v še
večji meri poudarja pred-
nostna potreba razvoja SZ;
tretje, da se vloga skupne
gospodarskega organa
vzhodnih dežel, ki se v
poročilu omenja je mimo-
grede, reducira v bistvu na
organ, ki mora predvsem
služiti temu namenu, in čer-
tito, da mora razvoj Nem-
ške demokratične republike
služiti njeni utrditvi na no-
tranjem področju in njene-
mu večjemu uveljavljanju
nasproti tujini, predvsem pa
njemu uveljavljanju na-
sproti Zahadni Nemčiji.

Nedaleč od Ljubljane proti Kranju so zajezili Savo, da bi njene vode poganjale novo centralo v Medvodah. Tu se je ustvarilo novo Zbiljsko jezero, na katerem so pred kratkim imeli tudi regato. (Foto Selhaus)

VTEM, KO OTROŠKA PARALIZA ŠE NADALJE KOSI

Novo cepivo z živimi virusi

Izdelal ga je dr. Sabin - Nekateri strokovnjaki so nad njim navdušeni, drugi opozarjajo na previdnost - Cepivo je desetkrat cenejše od Salkovega V Rimu so se vendarle zganili in zadevo začeli resno obravnavati

Ko smo pred kratkim zabe-
ležili kar dva zaporedna smr-
tna primera zaradi otroške pa-
ralize, smo hkrati zapisali, da
se je tudi pri nas ta bolezen,
ki je po svojem imenu značil-
na za otroke, začela širiti in
kositi tudi med odraslimi.
Hkrati v tem smo tedaj izra-
zili upanje, da sta bila smrtna
primera zadnji žrtvi tako ime-
novanega pomladanskega ve-
la otroške paralize. Včeraj pa
smo žal, morali pospremiti

Uteleseno zdravje

na pokopališče novo žrtev o-
troške paralize - 17-letno de-
kle Annamaria Stregola. De-
kle je bilo zdrave konstitucije.
Ni poznalo doslej nobenih bo-
lezni, razen neopemne in-
fluenca, ki se je lotila v dobi,
ko je azijska divjala na Tr-
žaškem. Preteklo soboto pa
se je mlada dekleta, lotila
otroške paralize, ki jo je v
samih treh dneh umorila. To
je letos že osmi smrtni primer
na Tržaškem. Trst torej po-

staja eno najbolj prizadetih
mest po otroški paralizi.
Hkrati ko pišemo o tem
žalostnem primeru, nam pri-
haja mnogo obetajoča vest iz
Washingtona. Na washington-
skem vsuščilšču Georgetown
zborujejo te dni strokovnjaki
za otroško paralizo. Zbrali so
se sem z vsega sveta. Tu
obravnavajo učinek slivskega
Salkovega cepiva, hkrati pa
si izmenjujejo izkušnje v raz-
nih deželah. Najvažnejši ele-
ment sedanjega zborovanja pa
je prav gotovo o novem cepivu,
ki ga je izdelal dr. Albert Sabin.

Ko smo pred leti pisali o
Salkovem cepivu, smo na
drobno povedali, kako je Salk
svoje cepivo izdelal. Njegov
cepivo je namreč sestavl-
jeno iz mrtvih virusov, ki
povzročajo otroško paralizo.
Toda sedaj smo opislali prin-
cip, po katerem Salkovo ce-
pivo deluje. Brž ko z iniekcijo
vneseš v organizem mrtve
virus, povzročijo otro-
ške paralize — se v organi-
zmu začne ustvarjati tako
imenovana protitelesa, ki so
pripravljeni za borbo proti
morebitni zastrupitvi z živ-
nimi virusi otroške
paralize. Gre torej za staro
načelo imunizacije, ki se je
že prej izkazalo s cepljenjem
mrtvih Kochovih bacilov pro-
ti napadom tuberkuloze.

Novo cepivo, ki so ga v
lanskem letu v ZDA, SZ, Me-
hiki, na Čehoslovaskem, Pol-
skem in drugod preizkusili že
na 4.500.000 oseb, temelji na
nekoliko bolj tvegane na-
čelu. Cepivo proti otroški pa-
ralizi, ki ga je izdelal dr. Al-
bert Sabin, je izdelano iz ži-
vih virusov, živih virusov
otroške paralize. Seveda ne
smemo misliti, da bi ti virusi
bili povsem živi, pač pa so
nekako umrtni. Nekateri
strokovnjaki pravijo: da so
ti virusi živi, vendar ubila-
telni, drugi so jim nadeli pri-
devek, osebica. Dejstvo je to-
re, da virusi, ki jih vsebuje
novi cepivo, niso povsem mrt-
vi, hkrati pa ne morejo orga-
nizmu, v katerega se vnese-
jo, škodovati.

Sicer pa se vrnimo na wa-
shingtonsko konferenco in si
ogledamo, kaj menijo o tem sa-
mi strokovnjaki. Poročilo o
prvih rezultatih cepljenja z
novim cepivom, je dal sam
dr. Albert Sabin na otvorit-
veni konferenci mednarodne-
ga kongresa za borbo proti
otroški paralizi. Dr. Sabin je
rekel, da bi mogli preteklo
leto imenovati mednarodno
leto cepljenja proti otroški
paralizi z živimi cepivoma.
Njegova trditve je povsem
utemeljena, saj smo rekli, da
v enem samem letu cepili
nad 4 milijone in pol oseb.

Na kongresu so prisotni tu-
di predstavniki zdravstvene
ustanove Kenna. Ti so izjav-
ili, da se bo oziroma ožje eks-
pertov njihove ustanove sestaj
7. julija v New Yorku, da bi
podrobno proučili predlog dr.
Sabina, naj bi se v ZDA
uvredilo splošno cepljenje z
njegovim novim cepivom.
Hkrati pa so predstavniki
zdravstvene ustanove Kenna
poudarili, da bo pred tem
potrebno še posebno dovolje-
nje zveznih zdravstvenih obla-
sti.

Sam ob sebi se razume,
da so se tu pojavili tudi gla-
sovi, ki niso preveč navdušeni.
Niti čudnega, gre za cepivo, ki naj
služi milijonom otrok po vsem
svetu. Mnogokrat pa se je
znanost, kljub svoji previdno-
sti, zaletela in dokler bi šlo
za neznatno bolezen, bi bilo
tveganje, dopustno, otroška pa-
raliza pa je ena najhujših bo-
lezni. Zato je dr. Dick z vse-

učilšču Belnat na tiskem svo-
jim tovaršem priporočal skraj-
no previdnost v uporabi no-
vega cepiva z živimi virusi.
Dr. Dick je rekel, da je te-
ba dobiti še novih in še bolj
prepričljivih podatkov, pre-
den se začne to cepivo upo-
rabljati v najširšem obsegu.
Dr. A. M. Payne, ki pre-
stavlja na kongresu medna-
rodno zdravstveno organizacijo,
je izrazil mnenje, da se
novo Sabinovo cepivo, kot
tudi druga podobna cepiva
proti otroški paralizi, ki jih
sostavljajo živi virusi, ne mo-
rejo še smatrati za enakovred-
ne tekmece že preizkušene
Salkovega cepiva z mrtvimi
virusi. Dr. Payne je še izjavil,
da se je Salkovo cepivo proti
otroški paralizi odlično izka-
zalo v deželah, kjer so ga upo-
rabili v najširšem obsegu.
Mnogo manjše rezultate pa je
Salkovo cepivo dalo v slabu
razvitih deželah, toda to za-
to, ker ni bilo na razpolago
niti dovolj cepiva, še manj
pa sredstev in ustreznega spe-
cializiranega osebja.

Po podatkih, ki jih je zbra-
la mednarodna zdravstvena
ustanova in ki jih je dr.
Payne prikazal, je Salkovo ce-
pivo zares učinkovito, vendar
terja tri doze v treh zapo-
rednih iniekcijah, ki se dajo
v določenih razdaljah druga
od druge. Edina neprijetnost Sal-
kovega cepiva je, po njego-
vem, v tem, da je sorazmerno
drago in da ga zato ne mo-
rejo nuditi vsem, ki so ga
potrebni, posebno ne v slabu
razvitih deželah.

Ko že govorimo o ceni Sal-
kovega cepiva, bomo rekli, da
je novo, Sabinovo cepivo z
živimi virusi desetkrat cenej-
še od Salkovega in da se sled-
nje ne daje v obliki iniekcij,
pač pa se zaužije skozi usta.
Kot zadnja prednost novega
cepiva je ta, da zadostja da
ena doza in človek postane po-
ti tej strašni bolezni vse
življenje imun.

Dr. Cumakov je glede no-
vega cepiva spregovoril o iz-
kušnjah, ki so jih z novim
cepivom imeli v SZ. Po nje-
govem so izkušnje odlične.

ODVETNIK J. CARLSON OBTOŽUJE V Južnoafriški uniji imamo primere suženjstva

Odvetnik J. Carlson je po-
sredni ministru v Južnoafriški uniji vlogo,
v kateri opisuje tragične živ-
ljenjske pogoje, nebelokoz-
nega prebivalstva in, nebelo-
kno ravnanje z njim. Od-
vetnik J. Carlson živi v
glavnem mestu Johannesburgu
in je zelo znan ne samo v
krogu svojih poklic-
nih kolegov. To njegovo po-
ročilo je dvignilo precej
hrupu, pa tudi zgražanja
med belokoznim prebival-
stvom, ki sicer niti ni na-
klonjeno črnim in druge-
mu nebelokoznemu prebi-
valstvu. Poročilo vsebuje do-
kumentirane dokaze o ta-
kem nečloveškem ravnanju
z nebelokoznim prebiva-

stvom, kar ne predstavlja
le nehumanosti, ampak je
hkrati tudi groba kršitev ob-
stoječih zakonov v južni
afriški državi. Odgovor-
nost za ta položaj, nosijo
veleposelniki v notranjosti
dežele in policijski funkci-
onarji, ki ne samo da za-
tiso obelodaj nad to bruta-
lno kršitvijo zakona, ampak
ročenjajo stvari, zaradi ka-
terih jih je moč primerjati
z nekdanjimi trgovci s su-
žnji.

Odvetnik J. Carlson na-
vaja v svojem poročilu, da
na veleposelstvih v notranjo-
sti dežele kar mrgoli črn-
skih sužnjev, nad katerimi
lastniki odločajo de facto
o njihovem življenju in
smrti. Tržišča s sužnji ne
oskrbujejo, kot nekoč, z ro-
parskimi razpirami in napa-
di piratov, ampak na zelo
moderen in »varen«
»varnost«
v tem, da po-
licijski funkcionarji dajo
temu kriminalnemu pro-
metu videz zakonitosti. S for-
malne strani bi mogli celo
reči, da so črni sami tisti,
ki izberejo sužnost, toda
tudi razresen opazovalec
more ugotoviti, da gre za
izsiljevanje, ki ga policijski
prilici izvajajo nad črni,
ki so pretežno nepisani in
umsko omejeni. Gre za na-
slednji postopek: Če črni
zagrabi neko lažje kazniv
dejanje in je obsojen na
neko določeno zaporno ka-
zen, mu po razpisi (včasih
pa tudi pred njo) ponudijo
izpust, da si izbere ali za-
per ali določeno dobo prisil-
nega dela na veleposelstvu.
Pretežna večina črnecv se
odloči za prisilno delo, ker
ne ve, da ta izbira pomeni
koniec svobode, če ne celo
konec življenja, kajti delo-
ni pogoji, v katerih žive
črni na veleposelstvih, so
namreč skrajno tragični. S
črnimi delavci ravnavajo
kot z vprežno živino; prisil-
jeni so živeti v primitivnih
barakah, brez vsakršne oskr-
be in brez vsakršnega stika
z zunanjim svetom.

Cuvaro jih pretežno bivi-
karnjenci, ki jih veleposel-
stniki plačujejo za to, da skre-
va za red med delovno silo.
Nesteti so primeri nasilja
in celo smrti. Črnci, ki so
pretežno dan na dan, vsak
poiskuje bega ali upora se
kaznuje z bicenjem. Mnogi
črnci umrejo za lakoto, nje-
hove smrti pa sploh ne re-
gisirajo, kakor v ostalem
slovesu ne registrirajo niti
njihovega sprejema na delo.
Dolgo dobo določajo vele-
poselniki sami, in ta doba
je povsem elastična, kar je
odvisna le od veleposelst-
kove volje; 5 mesecev se ja-
ko n. pr. za lahko spre-
nien v eno leto, eno leto v
dve leti itd. To se je glav-
nem dogaja zaradi tega, ker
v dnevih, ko delujejo ali
prevelika vročina in delo ni
mogoče, črnci počivajo: te
dneve pa morajo črnci na-
doknaditi s prav toliko
delovnimi dnevi.

Kot smo že omenili, je ob-
java tega poročila povzro-
čila veliko zgražanje tudi
v Johannesburgu in v
drugih mestih Južnoafriške
unije. Sprito tega je nota-
re ministru izdal ukaz, da
se neka posebna komisija
poda na not po deželi, in
abere čim več podatkov o
tej zločinški dejavnosti ve-
leposelstnikov. Po drugi pla-
ti pa so tudi funkcionarji

departmaja uprave Barutu
dali vedeti, da niso pripravi-
li trpeti takih sramotnih
razmer in so pozvali vlado
naj sprejme potrebne ukre-
pe.

Pa tudi nekateri časopisi
iz Johannesburga so sprozi-
li ofenzivo proti vsem, ki so
odgovorni za ta »najhujši
primer modernega suženj-
stva«, od vseh strani se vla-
da poziva, naj razčisti to
zadevo, hkrati pa se obza-
lje, da je na posestvih u-
mrlo toliko nesteto črnecv,
in da njihova smrt ni bila
objavljena. Odvetnik Carl-
son pravi, da je govoril z
družinami nekaterih črn-
cev, ki so bili obdolženi
manjših kaznivih dejanj in
ki niso bili nikoli postavljeni
pred sodišče, ampak so
jih poslali na delo na vele-
poselstva. Ti črnci se niso
vedno vrnili; nihče ni mogel
o njih nič zvedeti in zato
je upravičena domneva, da
so vsi pomrli.

Predvidevajo, da bodo ve-
leposelstveniki — da bi se ta-
ko ognil vsakršni odgovor-
nosti — osvojili svoje
sužnje in skušali zabrisati
vsakršno sled dotedanjega
barbarstva na svojih pose-
stvih.

Pa tudi sicer je rasistična
politika Južnoafriške vlade
zšla v slepo ulico, kakor
dokazujejo tudi neredi, do
katerih je prišlo v teh po-
slednjih dneh v Durbanu in
drugih krajih Južnoafriške
unije. Odkritja odvetnika J.
Carlsona pa se bolj tragično
osvetljujejo posledice te
rasistične politike, ki pre-
stavlja neizbrisen madež
sramote za te sicer katoli-
ško usmerjene predstavnike
oblasti v Južnoafriški uniji.

HOROSKOP ZA DANES

- OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Dan je ugoden za ureditev vprašanja, ki vas že dalj časa skrbi.
- BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Le če boste uspešni brzdali svojo nestrpnost, boste dosegli to, kar želite.
- DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) V vaših dosedanjih navedbah po prislo do spremembe, kar bo ugodno vplivalo na vaše bodoče življenje.
- RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Zaradi potovanja, ki ga imate v načrtu, boste imeli še velike skrbi.
- LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Le s precejšnjo diplomacijo se u-
tegnete ogniti neki obveznosti.
- DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Na čustvenem področju se vam obeta sicer prehodna kri-
za; premagali jo boste.
- TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Razčistili boste neki za-
starele nesporazum, in tako bo-
ste spet pridobili notranji mir.
- SKORPION (od 24. 10. do 22. 11.) Končno boste dosegli popolno skladnost z ljubljenim osebo.
- STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Pri poslovnih stvareh mo-
rate biti danes skrajno pre-
vidni.
- KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Na vidiku so obiski, ki ste
jih sicer pričakovali, a ne ta-
ko kmalu.
- VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Kljub temu, da se dan
začenja pod ugodnim zname-
njem, morate biti previdni.
- RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Harmonija in sreča v ljubezni,
znani za one, ki so mladi po-
duši.

PISMO IZ ZAGREBA:

Kulturna dejavnost slovenske kolonije

Za ljudi iz krajev ob delu
slovensko-hrvaške narodnosti
meje je Zagreb že nekaj
predstavljaj najbližje veliko
mesto. S svojo trgovino in
industrijo je hrvaška pre-
stolnica privlačevala sloven-
ske ljudi iz Stajerske in Do-
lenjske. Sčasoma se je šte-
vilo priseljencev, pa tudi že
tu rojenih Slovencev, močno
povečalo. Med obema vojna-
ma je bilo poleg Slovencev
iz stare Slovenije opaziti
tudi pomembno priliv pri-
morske emigracije, ki se je
semlej zatekla predvsem v
Priliskom. Vredno pa je
v Zagrebu študiralo tudi
precej slovenskih študentov.
Od 43.000 Slovencev, ki jih
danes živi na ozemlju Ljud-
ske republike Hrvatske, mo-
remo računati, da jih peči-
na od pade na Zagreb, kjer
je vsak 12. do 13. mešan
slovenskega porekla. Po-
membna slovenska kolonija
živi še na Reki, precej manj
pa jih je raztresenih v Kar-
lovcu, Varaždinu in drugod
po Hrvaskem.

Primerom je gotovo zna-
no, da imajo Slovenci na
Reki že dolgo svoje kul-
turno-prosvetno društvo »Bazo-
vica«, ki zelo uspešno deluje.
Manj pa nam je znana o slo-
vengrškem »Slovenskem do-
mu«, kulturno-prosvetnem
društvu Slovencev v Zagre-
bu, ki še nad trideset let
družuje in usmerja kul-
turne napore tu živčih Sloven-
cev in v svojih prostorih us-
tvarja nekako domače og-
nišče.

Predlaskim ko naši rojaki
v Zagrebu na zelo lep
način proslavili tridesetletni
jubilej svojega delovanja.
Njihova kulturna dejavnost
niti nikdar ne miruje in
vsako leto privedejo za šir-
še občinstvo nekaj predstaj
in kulturnih nastopov, ki so
zmeraj na dostojni umetni-
ski višini.

Zlasti je znana dramska
sekcija, ki je v okviru
raznih republik in okraj-
nih tekmovanj v Zagrebu
pridobila prva ali pa čast-
na mesta. V čitalnici dru-
štva so poleg slik naših pre-
slikov in pisateljev obsežne
tudi razne diplome, ki prič-
ajo o uspehih društva.

Tudi za letošnjo sezono so
se člani društva dobro pri-
pravili in tako smo letošnje
prijavitelje ob postavitvi 40-let-
nice KPJ, lahko prisostvo-
vali trem zanimivim pri-
redam. Najprej je v »Slo-
venskem domu«
profesor zagrebškega vseuč-
lišča dr. Fran Petre o slo-
venski revolucionarni literi.
Predavanje je bilo nadze-
vano »Kulturno-prosvetno
društvo Slovencev v Zagre-
bu, ki še nad trideset let
družuje in usmerja kul-
turne napore tu živčih Sloven-
cev in v svojih prostorih us-
tvarja nekako domače og-
nišče.«
Druga kulturna prireditev
je bil vokalni koncert v a-
kustični dvorani Hrvatskega
glasbenega zavoda. Pod vo-
dstvom Danila Danieva sta
mešani in ženski zbor ubra-
li in zvočno podala nekaj
lepih narodnih, umetnih in
borbenih pesmi. Na tem
koncertu se je pojavil tudi
oktet slovenskih akadem-
ikov. Študentje so s svojo
svežostjo (kot povsod) tu-
di tu takoj pridobili simpa-
tije občinstva, ki jih kar ni
hotelo pustiti z odra. Zlasti
je postavljalce upajala Ker-
njakova »Jaz pa bom gra-
žeka, ki je tudi v Trstu pre-
cej znana. Celoten koncert
je bil zaradi svoje kvalitete
dobro sprejet, za kar ima
gotovo največji zaslug dir-
gent Danilo Daneu in pa, se-
veda, postrovalni peči.

Tretja uspešna prireditev je
bil nastop dramske sekcije.
Pod sprotno režiserstvo roko
namenitnega slovenskega re-
galca Hinka Nučiča (ki ži-
vi v Zagrebu in je častni
predsednik Slovenskega do-
ma) so nastopajoči v Ma-
rinčevem delu »Ad actas«
kazali vse svoje sposobnosti.
Nikakor ni mogel namreč
cenjenati poznamenice, saj
so vsi igralci več ali manj
dobro izdelali svoje vloge,
dalo se je le opaziti, da im-
ajo nekateri za sabo več
odrske rutine, če smemo ta-
ko reči. Zanimiva pa je tu-
di že samo Marinčev drams-
ko delo, ki sicer nima naj-
večjih umetniških pretenzij,
pa vendar živo in sočno
prikazuje nekaj značajev iz
današnje slovenske družbe,
predvsem uradnikov, užale-
nih veličin odnosno spretnih
in nespretnih mešanov, ki
se ertijo obzre kompasov, ki
se vrtijo brez kompasa, ki
nove razmerah kot izgub-
ljeni potniki vlaka, ki je že
odpeljal. Polna dvorana »Za-
grebskega dramskega gleda-
lišča«
gledalcev (kjer je pred kratkim
gostovalo tudi tržaško SNG)
se je ob koncu z napduše-
nim igralcem, ki gotovo pre-
segajo sposobnosti povpre-
čnih in celo dobrih amate-
rov.

Z letim delom je pred
kratkim »Slovenski dom«
stoval tudi o Kstanjevi na
Krki, kjer živi sedanj pred-
sednik društva dr. Sever.
Domačini so svoje zgreb-
ške rojake prisrčno sprejeli
T. P.

Rubensov rekord v ceni

Predvčerajšnjim so v Lon-
donu imeli največje razproda-
je umetvorn, kar jih zgo-
bovina pomeni, v dvorani ga-
lerije »Sotheby's«
razporejena kratkem času 89
starih umetvorn v vrednosti
40.480 funtov Sterlingov, raz-
prodana platna so pripadala
zbirki Westminstrskega vojvo-
de. Na tej razprodaji je bil do-
sežen svetovni rekord v ceni
umetnine. Anglijski trgovec z
umetninami Leonard Koeter je
sam kupil slik za 995.000
funtov Sterlingov. Najvišjo ce-
no pa na tej razprodaji do-
segla Rubensova slika »Ce-
schenje sv. Treh kraljev«, ki jo
je Leonard Koeter kupil za
275.000 funtov Sterlingov, ozi-
roma za 481 milijonov lir v
naši valuti.

Slika zhaža iz leta 1643. Pri-
padala je zbirki pokojnega
Westminstrskega vojvode. Do-
dalo se jo dalj naprodaj zato,
da bi mogli plačati prepisne
takse na dedščino. Trgovec
z umetninami Leonard Koeter
ni slike kupil zase, pač pa za
nekega ljubitelja umetno-
sti, katerega imena ni hotel
izdati. Ta Rubensova slika je
edina slika z versko tematiko,
ki jo od tega avtorja imajo
na Angliškem.

Brž ko se je na Angliškem
zvedelo, da bo ta Rubensova
umetnina dana naprodaj, so
kupci imeli največje razproda-
je umetvorn, kar jih zgo-
bovina pomeni, v dvorani ga-
lerije »Sotheby's«
razporejena kratkem času 89
starih umetvorn v vrednosti
40.480 funtov Sterlingov, raz-
prodana platna so pripadala
zbirki Westminstrskega vojvo-
de. Na tej razprodaji je bil do-
sežen svetovni rekord v ceni
umetnine. Anglijski trgovec z
umetninami Leonard Koeter je
sam kupil slik za 995.000
funtov Sterlingov, ozi-
roma za 481 milijonov lir v
naši valuti.

Ko že govorimo o visokih
cenah, bomo povedali, da je
doslej zabeležila najvišjo ce-
no neka Cezannova slika, ki
so jo v lanskem oktobru pro-
dali za 220.000 funtov sterlin-
gov, to je za približno 385 mi-
lijonov lir.

Koeter je na razprodaji o-
kateri govorimo, kupil še eno
sliko španskega slikarja El
Greca za 72.000 funtov sterlin-
gov (73

Goriško-beneški dnevnik

Videmski sporazum o blagovni izmenjavi

V maju izdali 22 uvoznih in 45 izvoznih dovoljenj

Operaterji so uvozili za 13 milijonov, izvozili pa za 67 milijonov lir blaga

Na podlagi videmskega sporazuma o malem obsejnim prometu so v mesecu maju izdali goriški operaterji 27 dovoljenj za uvoz sadja, zelenjave, salama, prašičjega mesa, apna, žaganja ter razne druge blaga za skupno vrednost 13.259.880 lir. Nadalje so izdali 45 dovoljenj za izvoz nadomestnih delov za avtomobile, stroje in kolesa, avtomobilskih gum, električnega in hidravličnega materiala, raznega drogerijskega blaga, tkanin, oblačil, tehničnih filtrov, nadomestnih delov za pisalne in računske stroje ter fotografskega materiala za 67.573.475 lir.

V mesecu aprilu pa so z dovoljenjem goriške in videmske carine uvozili jajca, mineralno vodo, cement, gorivo, razne vrste lesa, volneno predivo, idrijske čipke ter razne vrste gradbenega materiala za skupno vrednost 61 milijonov 681.845 lir.

Izlet SPD v Škojanske jame

Slovensko planinsko društvo obvešča svoje člane in prijatelje, da organizira v nedeljo 5. julija enodnevn izlet za avtobusom v Matavun in razsvetljene Škojanske jame, kjer bo tradicionalni praznik z obirnim programom.

Odhod iz Podgore ob 6.30. Odhod s Travnika ob 6.45. Cena vožnje za člane 450 lir, za nečlane 500 lir.

Vpisovanje v kavarni Bratu vključno do 27. junija. Pohištvo, število sedežev je omejeno.

Naročilo, kosila 100 lir.

GOSTOVANJE S N G V DOBERDOBU POD OKRILJEM ZSPD IZ GORICE

SOBOTO 27. JUNIJA OB 21. URI

PAOLO LEVI

Po čem je resnica

drama v treh dejanjih

NEDELJO 28. JUNIJA OB 21. URI

SREMAC KOSAR

Pop čira in pop špira

komedija v 3 dejanjih

Obe predstavi sta na prostem na Trgu sv. Martina št. 1 - Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom predstave - Vstopnice ostvile se bodo 250 lir, stojišča 150 lir, otroci 100 lir. Sednji za obe predstavi 400 lir

Izpred okrajnega sodišča

Pojasnjen nočni pretep pred gostilno Nanut na Tržaški cesti

Pretepeni Abrami iz Štandreža je tožbo umaknil proti prejemu odškodnine

Polnoč je bila, ko je oseba iz Zeleneke križ na avtomobilu Zelenega križa na vso moč dirjal na Tržaško cesto, kjer je bil na tleh v nezavesti 33-letni Josip Abrami iz Ul. sv. Mihaela 86 v Štandrežu. Odprtelj pa je bil v bolnišnici Brigata Pavia, kjer so ugotovili, da se je moč uvozeval zaradi močnega udara po obrazu. Močnega udara je doživel, ko je prišel na gostilno Nanut na Tržaški cesti, kjer se je na kolesu pripeljal dva metra, ki sta ga pričela zmerjati in ga pretepali. Ker ni od tistih, ki bi postal doživel, je udaril Abrama po obrazu in ga prevrnil. Druga oseba, ki se je peljala na kolesu (pозneje se je izvedelo, da je bil Milan Nanut iz Ul. Carso 72 v Štandrežu) je pograbila kolo in se odpravila.

Ko se je vse to dogajalo, je prišel na cesti lastnik gostilne, ki je videl, kako se nočnik spoprijemata. Stelki je v lokal ter pozval Pina in Cozzarola, naj posreduje, ker njun prijatelj obdela na cesti nekega moškega. Ko sta prišla na cesto, je bilo dejanje že končano. Ni jima preostalo drugega, kot da sta poklicala Zeleni križ, ki je Abrama odprtelj v bolnišnico.

Povsem drugačno verzijo dogodka je v preiskavi podal civilni stranka Abrami. Rekel je, da se je nekoliko odlojajen pripeljal pred gostilno Nanut, kjer ga je neki moški, ki ga ni prejel nikoli videl, pričel pretepati. Z njim je bil tudi Milan Nanut, ki je rekel, da se je Abrami lotiti kar trije moški, najvišji od njih pa je udaril tudi njega.

Ko so v preiskavi vprašali Cozzarola, kaj je delal v Nanutovi gostilni je rekel, da je po svoji stari navadi odšel tja, da bi evrgel eno na kartes.

Videl je Grata, kako je obdeloval Abrama, vzrok pretepa pa ni vedel, ker je bil takrat v gostilni.

Včeraj jutraj bi moral biti proti Gratu proces, vendar do njega ni prišlo, ker je izročil civilni stranki primer - no vso to kot odškodnino za povzročeno škodo, poleg tega pa mu je plačal tudi bolniške stroške. To je zadostovalo, da je Abrami tožbo umaknil.

Umrl je Jožef Jarc

Danes popoldne ob 18. uri bode v Dobrodo bu pokopali 68-letnega Jožeta Jarca, Kuku, ki je včeraj umrl v videmski bolnišnici. Vest o njegovi prehitri smrti je zelo ušla žalostila vse vaščane, pa tudi prebivalce okoliških vasi, kajti pokojnik je bil širok vse občine dobro poznan kot izredno pošten in dober mož, vedno pripravljen, da dela, kjer je potreba roka sposobnega človeka. Skoraj ni bilo področja, kjer se ne bi uveljavil z velikim uspehom. Kot mirovni sodnik je uspešno posredoval pri reševanju sporov, kar mu je prineslo zelo velik ugled v Trzinu, kjer je bil sodnik zelo cenjen. Predsedoval je vzajemni bolniški blagajni kmotov ter sodeloval tudi v organizaciji neposrednih obdelovalcev. Bil je predstavnik manjšine v prvem dobrodoškem občinskem svetu. Ugonobil ga je življenje med vojno, v kateri je pretrpel veliko slabega. Bil je na raznih frontah, pozneje pa je aktivno sodeloval tudi v osvobodilni borbi. Vedno je bil zvest svojemu narodu in naprednim idejam, ki jih ni nikoli skril. Zapuščal ženo ter brate in sestre.

Pokojnikovim svojcem izrekajo sožalje občinski svetovci ter naše uredništvo.

Avtomobilist oproščen zaradi pomanjkanja dokazov

Zaradi prometne nesreče, ki se je pripetila 3. februarja 1958, leta se je pravda vlela vse do včeraj. Da so s pravdom tokrat toliko časa odlašali, tu na soncu, delati kaj malega in se potem zamisliti ob Katičini pesmi. Saj zdaj, ko je pomlad, tudi drugi nimajo več mnogo časa za njeno pesem. Vprašanje, kdaj in kam pojde, ne spada v načrte, temveč je, kakor kaže videz, mnogo bolj odvisno od golega naključja.

In kakšne načrte naj imata Jožef in Kostrčeva Ana? Najbližji je ta, da bi po veliki noči praznovala pedesetletnico poroke, potem pa da bi dočkala jesen, da bi videla nekatere stvari še enkrat in se jih še enkrat dotaknila. Kaj več si res ne smeta želiti; to pa je v božjih rokah in ako se bo ogre nanju, jima bo morda naklonil še prihodnji pomlad. Ako pa ne, hvala mu tudi za to, kar je daroval staremu doslej.

S temi najbolj bornimi načrti so ljudje v Kostrčevi hiši stopili v novo spomlad, da se je vsak dan bohotneje razvijala; nič velikega ni prinašala, nič usodnega; naposled ni bilo nič takega, česar ne bi mogli doseči.

Stari, dobri organizist je umrl. To novico je prinesel Jožef Kostrča, ki je vsak drugi dan zvesto hodil po svoj tobak v solo in k organizistu, čeprav sta mu kakor Ivan tako tudi Peter ponudila kako cigareto. Ko se je vrnil, se je vedno jezil na dekle pri učiteljih, ki mu je nagajala s tem, da mu je metala cigarete ostanke ali v smeti ali pa v peč. Tokrat ni mislil niti na cigarete niti na dekle, temveč je bilo prvo, kar je povedal Ani, ki je za trenutek postala pred hišo:

«Naš vrli organizist je umrl.»

Stvari, ki jih je imel rad, so bile «naše». Tudi učitelji so bili «naši»; «naš» je bil Ivan, «naš» je bil Peter in še bolj Katica. To sporočilo Ani je pomenilo istosno najbolj žalostno novico, s tudi očeno Katičino, ki je bil dober.

Ob vsaki količinki vmemirljivi novici se je Ana prestrašila. Ta jo je nekaj potrla. Sklonila je glavo in potočila dve solzi, rekla:

«Tak, da je umrl? Revez? Bil je tako dober človek.»

Potem je Jožef moral vse do potankosti pripovedovati, kolikor je bil zvedel o tej smrti, pri čemer ni pozabil nobene

Pritožba CGIL in UIL glede izbire patronatov

Sindikalni organizaciji CGIL in UIL sta poslali goriškemu prefektu, obenem pa v vednost ravnateljstvu INAIL nadzorništvu za delo ter uradu za delo v Gorici pismo sledeč vsebine:

«Podpisani organizaciji sta ugotovili, da prejemajo vsi ponesrečeni delavci, ki stanujejo na področju naše pokrajine, pozivnico INAS ali pa ustanove za pomoč neposrednim obdelovalcem (EPACA), v kateri jim ponujajo obrambo njihovih pravic, ki so v zvezi z nesrečami.

Na podlagi te ugotovitve se z lahkoto pride do zaključka, da ta patronata obravnavata vse primere nesreč na delu, ne da bi delavcem dala možnost, da si izberejo tisti patronat, ki ga sami želijo.

Ker se daje omenjenima patronatoma INAS in EPACA prednost, naši organizaciji člane in simpatizante, upravičeno protestirajo, obenem pa se s tem povzročata škoda patronatoma INCA in ITAL.

Ugotovljeno je, da prejemata prej omenjena patronata ve-

Meniški protesti

V drugi polovici meseca maja je po podatkih goriške trgovske zbornice bilo 527 meniških protestov.

V občini Gorica 240, Caprija 3, Krmin 14, Dobrodo 1, Dolenje 5, Fogliano 1, Gradec 21, Gradiska 24, Mariano 1, Trzin 118, Moraro 1, Romani 1, Ronke 71, Zagrad 4, Skočan 5, Moša 1, San Pier 1, Starancan 15 in Turjak 1.

Poskodbe deklice

Na sedež Zeleneke križa je včeraj ob 8. uri prišla 10-letna Jolanda Gallopin iz Ul. Morelli št. 15. Deklica, ki je padla s kolesa, si je ranila desno koleno. Uslužbenec Zeleneke križa so ji nogo obvezali in jo poslali domov.

Slabost dojenčka

Ob 16.45 je 14-mesečnemu Giancarlu Marassi iz Ul. Lunga št. 26, postalo tako slabo, da je mati iz previdnosti poklicala rešilni avtomobil Zeleneke križa, da je otroka prepeljal v bolnišnico pri Rdeči hiši, da so mu pomagali.

TEMPERATURA VČERAJ

Najvišja temperatura 25,8 stopinje ob 16. uri, najnižja 17,4 stopinje ob 4.10. Vlage 63 odstotkov.

DEZURNI LEKARNA

Danes je čez dan in ponoči odprta lekarna Körner, Korzo Italia št. 4, tel. 25-76.

Mednarodni teniški turnir v Wimbledonu

Vedno ožji je krog kandidatov za zmago

Pericoli izločena med posamezniki, z Lazzarino pa v dvojicah - Lepa zmaga Pietrangeli in Sirole

LONDON, 25. — V četrtem dnevu mednarodnega teniškega turnirja v Wimbledonu so konkurenco posameznikov in parov večjih presenečenj. V glavnem so zmagovalci favoriti, med katerimi je Olmedo premagal izvirnega Indijca Krishnana. Pač pa je za večje presenečenje postal že včeraj 19-letni Avstralec Rod Laver, ki je izločil nosilca serije št. 7, Danca Kurth Nielsen v samih treh setih.

Mod drugimi sta bila včeraj izločena tudi oba preostala Jugoslovana Jovanović in Panajotović. Prvega je premagal Anglež Davis, drugega pa po napornih igri v petih setih Danec Leschly, katerega je danes izločil Amerikanec Mackay.

V konkurenci ženskih dvojic sta bili Italijani Lazzarino in Pericoli izločeni v dveh setih: De la Courtie (Fr.), Mercelis (Bel.) - Lazzarino, Pericoli (It.) 6:4, 6:2.

Moške dvojice (Prvi turnus): Ayala (Cile), Krishnan (Ind.) - Molinari, Grinda (Fr.) 7:3, 6:2; Pietrangeli, Sirola (It.) - Mulloy, Patty (ZDA) 6:3, 6:1.

Zmaga italijanske dvojice je pomembna, ker sta bila nasprotnika zelo močna.

Včerajšnja rezultata Jugoslovancev: Davis (VB) - Jovanović (Jug) 6:1, 3:6, 6:3, 6:2; Leschly (Dan.) - Panajotović (Jug) 4:6, 7:5, 3:6, 6:4, 7:5.

Vajnejši današnji rezultati: Knigh (VB) - Lander (VB) (Sved.) 6:3, 3:6, 6:1, 6:4; Molinari (Fr.) - Fox (ZDA) 6:3, 3:6, 6:2; Grinda (Fr.) - Fletcher (Avstral.) 6:2, 7:5; Mackay (ZDA) - Leschly (Dan.) 6:3, 6:2; Davidson (Sved.) - Couder (Sp.) 6:1, 4:6, 6:1; Olmedo (ZDA) - Krishnan (Ind.) 4:6, 3:6, 6:4; 7:5; Fraser (Avstral.) - Hann (VB) 7:5, 6:4, 6:2; Emerson (Avstral.) - Gimeno (Sp.) 6:2, 3:6, 6:4, 6:1; Santana (Sp.) - Grigry (ZDA) 6:2, 4:6, 4:6, 9:7, 6:1; Ulich (Dan.) - Sanders (J. Afr.) 6:2, 6:3, 6:2.

Kino v Gorici

CORSO. 17.15: «Veliki cinema», E. Pudor, S. Lopez, cinemascope in 8 barvah.

VERDI. 18.30: «Onstran meje», J. Palanca, A. Ekberg, cinemascope.

VITTORIA. 17.30: «Pihati je pričelo», C. Jurgens, M. Demongeot.

CENTRALE. 17.00: «Potovanje v vesmir», A. Duff, E. Barfok.

MODERNO. 17.00: «Osemnajstletnica».

SPORT

Kolesarska dirka po Franciji

Darrigade zmagovalec 1. etape Baffi četrti z enakim časom

V ekipnem vrstnem redu Francija pred Nizozemsko - Luksemburgom in Italijo

METZ, 25. — Član francoskega državnega moštva Darrigade je otvoril serijo etapnih zmagovalcev na letošnji kolesarski dirki po Franciji. 238 km dolgo pot od Mulhouseja do Metza je prevozil v času 5.33.45" (za klasifikacijo z odbitkom 1" 5.32.45") s povprečno hitrostjo 42,786 km na uro.

Ze takoj po startu v Mulhouseju so se začeli spopadi, toda do prvega resnejšega poba je prišlo šele pri 31. km, ko je na vzponu na vrh Busang usel Bergaud in si pridobil "naskoka". V vzponu so se mu nekateri kolešarji približali in na vrhu hriba je prišel 19. naskoka pred Saintom, 21. pred Cardoso, 23. pred Huotom ter 28. pred glavnino, ki sta jo vodila Fabbri in Riviere.

4 km pozneje je prišlo do splošne zružitve. Sledili so izolirani poskusi Darrigade, Brankarta in Fabbrija pri 48. km, Marigla pri 60. km, ter večje skupine pri 81. km. Več uspeha pa je imel pri 83. km, kjer je Vermeulin, ki si je v petih km pridobil 45" naskoka, 30 km pozneje pa celo 50".

Toda pri 112. km so Vermeulina dohiteli najprej Schellberg, Manzanque, Gauthier, potem Baffi, Sabbadini, Hoorebeke, Anastasi in Cazala ter končno Voorting in Hoenaers. 2 km pozneje je ponovno prišlo do splošne zružitve.

MULHOUSE-METZ (238 KM): 1. Darrigade (Fr.) 5.33.45" (z odbitkom 5.32.45"), 2. De Groot (Niz.-Luk.) (z odbitkom 5.33" in 15"), 3. Meneghini (PNE), 4. Baffi (It.), 5. Hoenaers (Bel.), 6. Van Est (Niz.-Luk.), 7. Kersten (Niz.-Luk.), 8. Graczyk (Fr.), 9. Fabbri (It.), 10. Kool (Niz.-Luk.), 11. Gauthier (CM), 12. Bahamontes (Sp.), 13. Graf (Sv.-Nem.), 14. Manzanque (Sp.), 15. Cestari (It.), 16. Debruyne (Bel.), 17. Bergaud (SC), vsi s časom 5.33.45". 18. Cazala (Fr.) 5.33" in 59", 19. Dejouhannet (CS) 5.34.12", 20. Van Geneugden (Bel.) 5.35.02".

VRSTNI RED OSTALIH ITALIJANOV: 36. Baldini, 37. Falaschi, 50. Gismondini, 83. Bartolozzi, 87. Favero, 91. Bruni, 95. Fallarini, 97. Padovan, 100. Bono, vsi s časom 5.35.14".

VRSTNI RED EKIP: 1. Francija 16.40.29", 2. Niz.-Luk. 16.40.45", 3. Italija 16.41.15", 4. Center-jug 16.41.42", 5. Belgija in Španija 16.42.32", 6. Pariz-severovzhod 16.44.01", 8. Svica-Nemčija 16.44.13", 9. Inter in Zahod-jugovzhod.

Zaradi dežja v New Yorku

Odložitev dvoboja Patterson - Johansson

Dvoboj bo danes ali pa se v ponedeljek

NEW YORK, 25. — Dvoboj za svetovno prvenstvo težke kategorije med Pattersonom in Johanssonom, ki bi moral biti danes ponoči, je bil zaradi dežja preložen na jutri (petek) zvečer ob 22.30 po lokalnem času.

Organizator dvoboja Bill Rosensohn je v tej zvezi dejal: «ČE BO POTRPA NA PONOČNO ODLOŽITEV, SE NISEM GOTOV CELO DVOBJO V SOBOTO. BOLJ VERJETNO JE, DA GA BOMO IZ KLJUČNO ORGANIZACIJSKI RAZLOGOV PRELOŽILI KAR NA PONEDELEK».

Meteorološki urad v New Yorku predvideva tudi za jutri oblačno s eventualnimi plohami.

O VARSAVA, 25. — Nogomet: Poljska B - Izrael 1:0 (0:1).

O MADRID, 25. — Nogomet: Botafogo (Brazilija) - Atletico Madrid 6:4 (4:2).

O FLORENCA, 25. — Tenis: Florentine NA potrdilo, da je angaziralo s pogodbo za 2 leti bivšega trenerja Real Madrida Luisa Carniglia v svojstvu tehničnega direktorja prvega moštva.

Neuspešen debut italijanskega prvaka v ZDA

Poraz Vecchiatta v Chicagu po točkah proti B. Scanlonu

Soglasna odločitev sodnikov - Slab boks in malo gledalcev

CHICAGO, 25. — 23-letni Kalifornijec Bobby Scanlon, sedmi na svetovni lestvici, je sinoči v Chicagu premagal po točkah italijanskega prvaka lahke kat. Maria Vecchiatta iz Vidma. Odločitev sodnikov je bila soglasna: glavni sodnik White 47:45, prvi razsodnik 46:44, drugi razsodnik 48:44 za Scanlona.

Vecchiatta, ki je pred dvobojem veljal za favorita v razmerju 2:1, je razočaran. Dajal je sicer vtis, da je močnejši od svojega nasprotnika, toda njegove akcije so bile skoraj vedno zapoznele, zmedene in neurejene, njegovi udarci pa so le redkokdaj zadeli v polno in se takrat niso povzročili Scanlonu bolečin in posledice za njegovo odpornost. Na splošno je bil prikazani boks, slab in je bil sliči rokoborbi kot pa resničnemu boksu. Poleg tega se je Vecchiatta zatekel k nedovoljenim udarcem, zaradi česar ga je sodnik najprej opozoril v sedmi rundi pa tudi uradno opomnil.

Ne meneč se za obrambo se je v samem začetku dvoboja vrgel Vecchiatta v napad, ki pa mu ni prinesel točk. Scanlon je dobro reagiral in spretno odkrival njegova nepokrita mesta. Posebno kritična je bila za Italijana druga runda, v kateri je za trenutek tudi pokleknil na blazino, vendar pa mu sodnik ni začel šteti. V tretji rundi je Vecchiatta začel kravatiti iz nosa, v peti rundi pa se nad desnim očesom.

Med borbo ni bilo niti enega knock-downa.

Dvoboj je prisostvovalo nekaj 694 gledalcev, inkaso pa je znašalo komaj 738 dolarjev. Vendar pa je mnogo ljudi spremljalo potek dvoboja po televiziji. Med temi je bil tudi francoski Alizec Lahouhri Godih, ki se bo v avgustu pomeril z Vecchiattom v Rimu za evropsko prvenstvo lahke kategorije. Godih je po dvoboju dejal: «Mislim, da je bil Vecchiatta v slabi formi. Če pa se vedno tako bori kot se je tokrat, sem prepričan, da ga bom premagal».

Med gledalci so bili pretežno v Ameriki živeči Italijani, ki so burno bodrili svojega rojaka in po razglasitvi izida tudi neupravičeno protestirali.

MARIO VECCHIATTA

Scanlon si je namreč zmago v celoti zaslužil, čeprav tudi on ni pokazal nič posebnega. Za Vecchiatta je bil to prvi poraz v njegovih poslednjih dvajsetih nastopih, za Scanlona pa druga zmaga v zadnjih petih borbah.

PRIJATELJSKI NOGOMET

Zmaga Tristine (2:0) v Wiener Neustadtu

WIENER NEUSTADT, 25. — Tristina je včeraj v prijateljskem srečanju v Wiener Neustadtu pred okrog 3000 gledalci premagala lokalno enajstoročico 2:0 (1:0).

Igra ni bila na posebnem nivoju, toda Tristina je kljub močno okrajeni formaciji bila boljša in njena zmaga je bila zaslužena. Po negotovem začetku je dosegel vodstvo v 11. minuti z ostrim prikremnim strelom iz daljave, avtor drugega gola pa je bil Attili, ki je zatresel mrežo iz neposredne bližine.

Pri Tristini je najbolj ugajala obramba, posebno pa vratar Bandini, ki je v prvem polčasu obranil mnogo nevarnih strel.

Moštvo Wiener Neustadta je bilo letos prvo v avstrijski B ligi in bo v prihodnji sezoni igralo v A ligi.

Tristina je nastopila v naslednji postavi: Bandini; Tulissi, Degrassi;

Trening Tristine

Enajstoročica Tristine se je sinoči ob 22.40 vrnila iz Wiener Neustadta, kjer je predvečer odigrala prijateljsko tekmo.

Titularci in rezerve bodo imeli danes popoldne trening na občinskem stadionu, takoj nato pa bo trener objavil formacijo, ki bo v ponedeljek igrala v Bologni z Reggiano v okviru turnirja Perrotti.

Napoli - Ontario 9:1

TORONTO, 25. — Na vseh ameriški turnirji je Napoli včeraj pred 11.000 gledalci premagal selekcijo Ontaria z visokim rezultatom 9:1 (5:0). Ameriško moštvo je bilo postavljeno v zadnjem trenutku in mnogi igralci so sploh prvič igrali skupaj.

Gole za Napoli so dosegli:

Vincio 5, Vitali, Dej Vecchio in Gasperini 2. Domači so v prvem polčasu zastreli 11-metrovko, v drugem polčasu pa je dosegel častni gol Fritz Hempler.

BARCELONA, 25. — Corboda (Brazilija) - Barcelona 5:3 (1:2).

NOGOMET V KOPRU

Dve tekmi za mladinsko nog. prvenstvo Slovenije

KOPER, 25. — Danes se je v Kopru začelo finalno tekmovanje za mladinsko nogometno prvenstvo Slovenije, v kateri nastopajo enajstoročica Kopr, Maribor, Triglav in Kranja in Rudarja iz Trbovlje. Današnji tekmi sta se končali takole:

Rudar - Koper 4:1 (1:0); Maribor - Triglav 3:0 (1:0).

Jutri sta na programu tekmi Koper - Maribor in Triglav - Rudar, v nedeljo pa Koper - Triglav in Rudar - Maribor.

Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO

Tiska: Tiskarski zavod ZIT - Trst

MIŠKO KRANJEC:

Povest o dobrih ljudeh

Ljubezen je ponesla Marta s seboj v svet, odnesla nemir, odnesla velike želje in za te kraje prevlekle načrte. To, kar je ostalo, je majhno, kakor so majhni ljudje, ki se kaj želijo in ki delajo načrte za najbolj bomo bodonost. Zakaj Ivanova želja in volja, da postavi prihodnje leto to toliko hiško, kakršna je Kostrčeva, kajpa iz diata, ne spada med velike stvari na svetu in ne bo pomenilo nič več, kakor da bo ob zimskih večerih padala skozi okna svetlobe prvine svetilke, da bodo ob hudi zimi prihajale srne k hiši po hrano, da bodo brskali fazani v slami po arnju in da se bo morda vsakih deset let zatekel sem zašili potnik, kakršni je ta tujec Peter.

Načrti, ki jih ima Katica, so se mnogo manjši, eno samo stvar nosi poslej v srcu: da bi se ji posrečilo kdaj spraviti očeta z materjo; zakaj, prepričana je, da bi jo mogla samo se v svetu, našla mater. In se eno željo ima: da bi mogla samo se enkrat zapeti svestu tatar, kakor je zapela nekdo dobremu organizistu. — In da bi nekdo rekel: Peteru lepo, skrivnostno besedo. Zakaj izkazalo se je, da se Peter Kostrča, seveda ta Peter, ki posedu ta na soncu, ni bil dogovoril z Marto, da ji pobežni z njo. Katica ve, da je sicer govoril z Marto, da ji je povedal, da je on tisti, ki ga išče, le da mu niti ni verjela. Zato bi mu rada rekla: eno samo besedo. Toda povedala bi mu rada še nekaj drugega, zakaj Peter je z njo tako dober kakor nihče na svetu. Poseda pri njej in vse, kar si se želi, je, da ji včasih reče:

«Katica, zapoj mi kaj tepežaj!»

Zdi se, da je to še edini načrt, ki ga ima ta čudni Peter;

posedati tu na soncu, delati kaj malega in se potem zamisliti ob Katičini pesmi. Saj zdaj, ko je pomlad, tudi drugi nimajo več mnogo časa za njeno pesem. Vprašanje, kdaj in kam pojde, ne spada v načrte, temveč je, kakor kaže videz, mnogo bolj odvisno od golega naključja.

In kakšne načrte naj imata Jožef in Kostrčeva Ana? Najbližji je ta, da bi po veliki noči praznovala pedesetletnico poroke, potem pa da bi dočkala jesen, da bi videla nekatere stvari še enkrat in se jih še enkrat dotaknila. Kaj več si res ne smeta želiti; to pa je v božjih rokah in ako se bo ogre nanju, jima bo morda naklonil še prihodnji pomlad. Ako pa ne, hvala mu tudi za to, kar je daroval staremu doslej.

S temi najbolj bornimi načrti so ljudje v Kostrčevi hiši stopili v novo spomlad, da se je vsak dan bohotneje razvijala; nič velikega ni prinašala, nič usodnega; naposled ni bilo nič takega, česar ne bi mogli doseči.

Stari, dobri organizist je umrl. To novico je prinesel Jožef Kostrča, ki je vsak drugi dan zvesto hodil po svoj tobak v solo in k organizistu, čeprav sta mu kakor Ivan tako tudi Peter ponudila kako cigareto. Ko se je vrnil, se je vedno jezil na dekle pri učiteljih, ki mu je nagajala s tem, da mu je metala cigarete ostanke ali v smeti ali pa v peč. Tokrat ni mislil niti na cigarete niti na dekle, temveč je bilo prvo, kar je povedal Ani, ki je za trenutek postala pred hišo:

«Naš vrli organizist je umrl.»

Stvari, ki jih je imel rad, so bile «naše». Tudi učitelji so bili «naši»; «naš» je bil Ivan, «naš» je bil Peter in še bolj Katica. To sporočilo Ani je pomenilo istosno najbolj žalostno novico, s tudi očeno Katičino, ki je bil dober.

Ob vsaki količinki vmemirljivi novici se je Ana prestrašila. Ta jo je nekaj potrla. Sklonila je glavo in potočila dve solzi, rekla:

«Tak, da je umrl? Revez? Bil je tako dober človek.»

Potem je Jožef moral vse do potankosti pripovedovati, kolikor je bil zvedel o tej smrti, pri čemer ni pozabil nobene

malenkosti, ki je bila v zvezi s smrtjo in s pogrebom. Po drobnju je popisal organizistove poslednje trenutke, borbo s smrtjo, ki je bila kak lahka, da, skoraj prijetna, pri čemer se Ana ni mogla vzdržati, da ne bi vzdihnila: Bog nam daj vsem enako lahko umreti! Potem je moral pripovedovati, kako ga hodijo ljudje gledati s cvetjem, kako gorjo sve